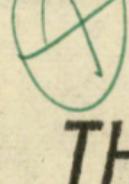

Έσωτερικές - Έξωτερικές Είδήσεις στίς σελίδες 2-3

Απόψεις

Η ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΞΙΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ξεπερνάει τήν φαντασία τό τι συμβαίνει στὸν τόπο μας μὲ τὴν επίκληση τῆς εντάξεώς μας στὴν Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Άνθρωποι ἀμοιροὶ οποιασδήποτε γνώσεως ἢ σχέσεως μὲ τὸ σύστημα καὶ τὰ προβλήματα τῆς Κοινότητας προβάλλουν αιτήματα καὶ αξιώσεις γιὰ θέσεις σπουδαίες καὶ υψηλές.

Φυσικά τὸ φαινόμενο αυτὸ δὲν εἶναι ουρανοκατέβατο! Στηρίζεται στὴν κοινὴ πεποίθηση (ποὺ δὲν απέχει, δυστυχῶς, πολὺ απὸ τὴν πραγματικότητα) ὅτι σπουδαίο δὲν εἶναι τὶ εἰσαι, αλλὰ ποιοὺς ξέρεις ὅχι τὶ ἔχεις πρόγυματι δημιουργῆσει στὴ ζωὴ σου, αλλὰ η πίστωση ποὺ θὰ σου δώσουν αφελεῖς ἢ καλοπληρωμένοι πιστωτές γιὰ ὅ,τι τοὺς διαφημίζεις εσύ ὅτι εἰσαι, ὅτι ξέρεις, ὅτι μπορεῖς.

Η διαδεδομένη πεποίθηση ὅτι κανεὶς δὲν εἶναι εκεὶ ποὺ εἶναι γιατὶ τὸ αξίζει καὶ κανεὶς δὲν αποκλείεται ἢ απομακρύνεται απὸ μιὰ θέση απλῶς γιατὶ δὲν εἶναι κατάλληλος, δὲν εἶναι μόνο (οὔτε κάν κυρίως) χαρακτηριστικὸ τοῦ φθόνου καὶ τοῦ κυ-

ΤΟΥ Π. Δ. ΔΑΓΤΟΓΛΟΥ

νισμού τῶν Ρωμιῶν, αλλὰ εἶναι σὲ πάρα πολλές περιπτώσεις στηριγμένη στὴν πραγματικότητα.

Αυτὸ δὲν σημαίνει βέβαια ὅτι δὲν υπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ ἀξια κατέχουν τὴ θέση τους, οὔτε ὅτι δὲν αποκλείονται ἢ απομακρύνονται ἄνθρωποι απὸ θέσεις ποὺ επιδιώκουν ἢ ἡδη κατέχουν γιὰ λόγους αντικειμενικά ορθούς. Τὸ αντίθετο ὅμως εἶναι τόσο συχνό καὶ τόσο κραυγαλέο, ώστε νὰ κυριαρχεῖ τὴν εντύπωση τοῦ κοινοῦ.

Υπὸ τὶς συνθήκες αυτές δὲν θὰ εἶναι παράξενο, ἀν συγγραφέας οδηγού ζαχαροπλαστικῆς απαιτήσει τὴν θέση τοῦ γενικοῦ διευθυντὴ τοῦ «Μετρό τῆς Πρωτεύουσας — προπάντων μιὰ ποὺ δὲν υπάρχει ακόμη. Εγὼ μάλιστα, πρέπει νὰ ομολογήσω, δὲν θὰ παραχεινευτῶ καθόλου, ἀν τὴν πάρει μάλιστα τὴ θέση αυτῆ, κι ἀς φωνάζουν ὄλοι οι αναιδεῖς ποὺ ἔχουν πείρα καὶ γνώσεις γύρω απὸ τὸ μετρό.

Υπὸ τὶς συνθήκες αυτές εκείνο ποὺ ἔχει σημασία εἶναι δυό πράγματα:

—Νὰ ἔχει κανεὶς «πρόσθαση» σὲ ισχυρὰ πρόσωπα.

—Νὰ εἶναι διατεθειμένος νὰ τοὺς ζητήσει ρουσφέτι καὶ νὰ τοὺς πείσει ὅτι αξίζει γι' αυτοὺς τὸν κόπο νὰ τὸ κάνουν.

Απὸ κεὶ καὶ ἐπειτα, τὰ προσόντα ποὺ δὲν ἔχει κανεὶς γιὰ μιὰ θέση, τὰ αποκτά (ἀν τὰ αποκτήσει), αφού καταλάβει τὴ θέση καὶ εἰς βάρος βέβαια τοῦ κοινοῦ.

Φυσικά, υπάρχουν περίπτωσεις ποὺ ἡ μέθοδος αυτὴ δὲν ἔχει επιτυχία. Εἶναι ὅμως πολὺ επιτυχῆς σὲ πολλές περιπτώσεις.

Γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακὸ ὥφελεί νὰ ἔχει κανεὶς τίτλους, ἔστω καὶ ἀν δὲν εἶναι ὄλοι αληθινοὶ ἢ ακριβεῖς (π.χ. ὄλοι ὅσοι ἔχουν κατὰ οποιοδήποτε τρόπο διδάξει στὸ εξωτερικὸ παρουσιάζονται ως «καθηγητές πανεπιστημίου»).

Ἐτοι φτάνουμε, σὲ δύο φαινόμενα ποὺ στὴ σημερινὴ τους ἔκταση εἶναι, φοβάμαι, νέα. Πρώτο φαινόμενο εἶναι η αυτοδιαφήμιση. Ἐπιστήμονες καὶ καλλιτέχνες δὲν διστάζουν νὰ αυτοχαρακτηρίζονται ως αυθεντίες καὶ ιδιοφυῖες. Ἐχει γίνει ἀλλωστε συνηθεστάτο ὅ,τι παλαιότερα εθεωρεῖτο «άηθες», νὰ υποβάλλουν υποψήφιοι γιὰ υψηλές θέσεις καὶ πανεπιστημιακές ἐδρες εγκωμιαστικὰ αποκόμματα απὸ σχόλια ἢ κριτικὲς εργασιών τους, αποσιωπώντας συχνά τὶς επιφυλάξεις ἢ καὶ μομφές τοῦ κριτικοῦ ἢ σχολιαστῆ.

Τὸ δεύτερο φαινόμενο εἶναι τὸ «Διεθνὲς Βιογραφικὸ Λεξικὸ Σπέκτρουμ τῆς Σύγχρονης Ελλάδος» ποὺ πρόκειται νὰ εκδοθεῖ μὲ ολοσέλιδες τρίγλωσσες βιογραφίες μεγάλου σχήματος καὶ τὴν φωτογραφία τοῦ βιογραφουμένου. Ο κάθε βιογραφουμένος πρέπει ἀν θέλει νὰ ἔχει τὴν τιμὴ νὰ τὸν αναφέρει τὸ Λεξικό νὰ καταβάλει 5.800 δρχ. γιὰ νὰ συμπεριληφθεῖ (μπορεῖ νὰ τὸ κάνει καὶ μὲ δόσεις).

Οσοι πιστοὶ, λοιπόν προσέλθετε. Οσοι ἔχετε 5.800 δρχ. καὶ είστε διατεθειμένοι νὰ τὶς πληρώσετε στὸ Σπέκτρουμ γιὰ τὴν τιμὴ τῆς βιογραφήσεως θὰ ἔχετε τὴν τιμὴ τῆς διαφημίσεως.

Γιατὶ βέβαια δὲν πρόκειται γιὰ βιογραφικὸ παρά γιὰ διαφημιστικὸ λεξικό. Όποιος πληρώνει, μπαίνει, ὅποιος δὲν πληρώνει, μένει απ' ἔξω.

Λαϊκό πανηγύρι...

Εκεὶ φτάσαμε τὴν παράδοση τοῦ αντικειμενικοῦ Χούιζ Χού ἀλλων χωρῶν. Σπουδαίος εἶναι δποιος εἶναι διατεθειμένος νὰ πληρώσει γιὰ νὰ τὸν εμφανίσουν ως σπουδαίο. Οι ἀλλοι δὲν λογαριάζονται...

Ήταν η λογικὴ συνέπεια τῆς αναξιοκρατίας μας.